

GAZETĂ TRANSILVANIEI.

Redactiunea si Administratiunea:
Brasovu, piat'a mire Nr. 22. — „Gazetă“ ese
Mercurea. Vinerea si Duminica.
Pretiul abonamentului:
• unu anu 10 fl., pe siiese luni 5 fl., pe trei lunii
8 fl. 50 cr. Tiere esterne pe siiese luni 14 fl. pe
anu 28 franci.

Se prenumera:
postele c. si r. si pe la dd. corespondenti.
Anunturile:
un'a serie garmondu 6 cr. si timbru de 30 cr.
r. a. pentru fia care publicare. — Scrisori ne-
francate nu se primescu. — Manuscrise nu se
retramtu.

Anulu XLV.

Nr. 137.

Mercuri 24 Novembre | 6 Decembre

1882

Brasovu 24 Novembre.

Asupra demonstratiei guvernamentale din Marmati'a contra memorandului romanu sunt deja actele incheiate. Nimeni nu mai vorbesce adi depre comedie a lucraria arangiata de creaturele d-lui Tisza in Sighetulu Marmatiei, afara de cateva articule si corespondentie intardiate ale foilor maghiare. Dececa cu tota asta mai facem inca odata mentiune de aceasta trista manifestatie a servilismului incubatu in patria lui Dragosiu, caus'a este, ca voim a aduce la cunoșcinta cetitorilor nostri o critica esita din sinulu conlocutorilor nostri Sasi asupra asia din sului „protestu“ din Maramuresiu si o alta voce maghiara independenta, care se pronuntia liberu si fruncu asupra acelei enuntiuni facute la porunca.

Organulu partidei nationale sasesci „Sieb. d. Tageblatt“ serie sub titlulu „Marmati'a contra Sibiului“ urmatorele: „Pre candu desbaterea budgetaru din dieta dovedesce din anu in anu totu mai claru ca actualulu sistemul economic nu se mai poate sustine, se inmultiescu si semnele ca politic'a de nationalitate ce-o porta rass'a maghiara nu va mai remane asié de neobservata in afara si necombatuta in intru ca pena acuma. Dupa miscarea ce era legata de numele „Schulverein“-ului germanu, care a provocat totu mai multa adhesiune in lumea germana, a urmatu memorandulu romanu. Cu tota asta Maghiarii nu se potu seu nu voiescu a se decide de a parasi tendintele lor nationale asupritore de pena acumá. De aici vine bucuria cea mare ce domnesc in cercurile maghiare asupra demonstratiei arangiate de vice-comitele Mihalka de cativa membri ai (pretinsei) intelligentie marmatiane contra memorandului conferintiei sibiene.“

Maghiarii gasescu o mare satisfactiune veiindu ca se repeta spectacululu, care a fost inscenat cu atat efectu in cursulu anului contra Schulverein-ului germanu. Memorandulu conferintiei romane din Sibiu si acusarile lui totusi au causat colo susu ore-care neplacere la politicii rassei domnitore. Vicespanulu din Maramuresiu Mihalka a fost chiamatu de a introduce marea opera a aperare... Memorandulu compus in urm'a decisiunei celor 153 omeni de incredere alesii ai Romanilor din Ungaria si din Transilvania nu cumpenesce acuma nimicu in ochii Maghiarilor pe langa manifestatiunea unui micu numeru de proprietari nemesi de origine romana, pe jumatace seu pe a treia parte maghiarasi, cari preste acest'a mai sunt in parte functiunari comitatensi. Opiniunea ce a esprimit de curendu Pulszky, dupa caie asianumitii agitatori, adeca conducatorii nationalitatilor nemaghiare se lupta pentru o idea, se pare ca nu a aflatu nici o ascultare in cercurile maghiare predominate de post'a de putere si de suprematia. Maghiarii se mai managaia afara de acest'a cu credint'a ca strigatul de durere alu conferintiei romane Sibiene a remas neobservat in strainatare...“

„Ne indoimu, ca se voru mai afla Romani „patriotici“, cari se mai faca demonstratiuni ca a d-lui Mihalka si soçi, cum se afase nu de multu Nemti „patriotici“ candu cu demonstrati'a din Panciova, dupa care au urmatu unu siru de asemenei adunari... Se judece mintea sanatosă a fiacarua dececa protestulu din Marmati'a va ave mai multa trecere la Romanii din Ungaria si din Transilvania decat memorandulu din Sibiu.“

Critic'a ce-o face „Tageblatt“ mascaradei din Sighetulu Marmatiei este atat de elocuenta incat nu mai avemu a adauge nimicu la dens'a.

Forte eloquenta este si vocea concilianta maghiara, ce resuna din colonele diarului independentu ungurescu din Oradea-mare „Szabadság.“ (Libertatea) Reproducemu mai la vale intreg'a enunciare a acestei foi, mai antau pentru ca este o raritate a audiu unu Maghiaru vorbindu in tonu atat de conciliantu, apoi pentru ca celu ce scrie este aproape de Maramuresiu si prin urmare poate aprecia mai bine valorea declaratiei solgabiraesci de acolo, decat ca valerii dela „Pesti naplo.“

Caracteristicu este ca Maghiarulu cu sentimente democratice dela „Szabadság“ crede, ca cestiuina romana ar fi ca si resolvata prin simpl'a estindere a legei electorale din Ungaria asupra Transilvaniei, care gemesupt o lege electorală esceptională. Dececa ar fi numai acest'a piedec'a apoi, dieu, nu mai era de lipsa a se compune unu memorandum. Scriitorulu articulului din „Szabadság“ semte si elu instinctivu, ea trebue se se faca mai multu spre a multiumi pe Romani, der' mai are si acelui presentiu durerosu, ca vorbele lui — voru resună in pustia. —

Cronic'a evenimentelor politice.

Mare nemultumire a produsu in Vien'a hotarirea reuniunei scolastice boeme „Komensky“ de a infiintia in Vien'a o scoala privata cu limba ceha. Nemti vienesi s'au opusu acestui planu cu tota energi'a, ince acest'a n'a impedecat, ca guvernul sa da voie numitei reunioni cehe de a redică o asemenea scoala in suburbulu Favoriten. Guvernul nici n'a pututu se refuse cererea Reuniunei cehe, deoarece legea da dreptulu de a se redică in diferitele provincii scole private si cu alta limba decat cele ce se usiteaza in provincia si sunt recunoscute ca limbi ale tierii.

Agitatiunea in contra hotarirei ministeriale, prin care se incuiintieza infiintarea de scole private, si cehice, in Vien'a, este mare. Consiliul comunual alu Vienei a protestat contra acestei mesuri. La aceste contrademonstrari respondu foile cehe provocandu-se la dispositiunea legei si sustinu, ca Cehii au dreptu a pretinde ca in Vien'a se se infiintieze nu numai o scoala ci si mai multe scole cehice. Se scie, ca in Vien'a traiescu multi Cehi, cari se germaniseaza cea mai mare parte. Este der' naturala temere Vienesilor, ca infiintandu-se scole cehice in capitala se va face o scisiune nationala si in poporatiunea Vienei.

Citimus in „Fremdenblatt“, diaru semi-oficiosu din Vien'a: Noulu comandantul militar alu Transilvaniei, generalulu Schönfeld, a plecatu la Brasovu, dupa ce a avutu o convorbire cu comitele Kalnoky; in acesta intrevedere au discutatu asupra cestiuinei raporturilor, ce esistu intre Transilvania si regatul vecin Romania; comitele Kalnoky a disu generalului, ca relatiunile monarhiei cu Roman'a sunt din cele mai amicale si ca va trebui se concure, in sfera sa de actiune, ca se se mar na astfelu. — „E interesant d'a constatá, adage „Fremdenblatt“, ca alegerea guvernului pentru postulu de comandante militar alu Transilvaniei a cadiutu p'o personalitate dotata intruu gradu inaltu cu capacitate militara si diplomatica, si care va reprezentá cu demnitate monarhia in postulu sen inaintat.“

S'a promulgatu noua lege de recrutare, in Romania, ce contine modificari aduse legei din 1876. Ea prevede, ca toti locuitorii tierii datorescu personalu servitiulu militar. Supusii statelor straine nu potu face parte din armata. Fii de straini nascuti in tiéra nu potu fi scutiti de servitiulu militar de nu

voru constatá, ca au indeplinitu acesta obligatie in alta tiéra.

O deputatiune din Dobrogea a sositu in Bucuresci, ca se prezinte Regelui o petitiune, prin care cere: intinderea legilor comune asupra Dobrogei si incetarea regimului esceptional; colonisarea provinciei cu Romani din Transilvania, cu Serbi, Bulgari si Italiani; infiintarea unei curti de apelu la Constanta; desfiintarea portului fruncu pentru acestu oras; scaderea pretiului pentru rescumperarea pamantului.

„Pesti Naplo“ scrie urmatorele in numerulu dela 28 Novembre: Ca unu semnu prevestitoriu despre unu resbelu cu Russia este faptul, ca in comitatele de nord-ost si de est ale Ungariei, precum si in Beregh, Maramuresiu si in tîntul Secuimei se construiescu si se repară cu cea mai mare grada drumurile, cari ducu spre trecitori si spre Galiti'a, si ca tota podurile se inlocuiscu cu altele nove in stare de a suporta trecerea artilleriei,

Reichstagulu germanu a respinsu, cu 158 voturi contra 119, propunerea d-lui Germain, relativa la admiterea facultativa a limbii franceze in reprezentatiunea Elsatiei-Lorenei. D. de Boetticher, ministru de statu, a combatutu cu energia propunerea, la care consiliul federalu alu imperiului nu va adera niciodata. Elu dice, ca nu e nevoie de a admite limb'a francesa in reprezentatiunea Elsaçiei-Lorenei, 80 la suta a poporatiunii acestor tieri apartinendu nationalitat germane, si la suta la diferite nationalitat si restul nationalitatii francese. D. de Bennington dice, ca nu trebuie a se intari sentimentul de simpatia francesa in Elsaçia-Lorena prin primirea propunerii d-lui Germain. „Ar trebui a lupta inca odata pentru acesta tiéra, dice elu, candu ferberea manifestandu-se in Franchia va ave de resultat o criza.“

Statistic'a, dupa care in Elsatia si Lorena nu se gasescu de catu 20 la suta Francesi e o statistica ungureasca, va se dica mincinosa — serie „Unirea.“ Chiaru isvoré germane, dar' nepartinitore, fixeaza numerulu Francesilor in aceste duoue provincii la trei sute de mii si jumata, va se dica, la a treia parte din poporatiune.... Dececa limb'a francesa n'ar ave in adeveru ratiune de-a fi in adunarea provinciala a Elsatiei-Lorenei, cine era ore mai competentu de-a hotari acestu lucru, dececa nu cei „80 la suta.“ Nemti din poporatiunea provincielor? Ei bine, nici unul din deputatii Elsatiei-Lorenei in Reichstagulu germanu nu a votat pentru mesur'a luata de consiliul federal in contra limbii franceze, si dececa s'ar fi procedat la unu plebiscitu in acestu scopu nu s'ar fi dobendit nici atunci unu altu resultat. Poporatiunea din Elsatia si Lorena, fia de origine, faptulu e, ca astazi nu vrea se fia germana in strinsulu intiesu alu cuventului si ca ea tine la limb'a francesa, ca la o limb-a-mama.

Guvernulu germanu luandu mesur'a votata in siedintia dela 18 Novembre a Reichstagului n'a lucratu asiadér' in interesulu poporatiunei din Elsatia-Lorena. Mesur'a consiliului federalu cauta a readuce „in sinulu natuinei germane“ cu ori-ce chipu pe nisce omeni, cărora le mai place asié cum sunt, atentéza in aceeasi mersu la limb'a si dijepurile politice ale poporatiunei eminentane francese. Ori pe ce lature s'ar discutá der', ea este unu actu de violentia. De siguru actulu Reichstagului germanu va pricinui o viua emotiune la Paris, unde va fi o noua hrana pentru partid'a revansiei si fara de acesta atotu puternica. Aici incepe adeverat'a gravitate a faptului.

Diarula „Italia“ anuntia, că noulu deputat alu orasiului Milano, d. Maffi, luceatoru tipografu, a sosit in Rom'a. La plecarea s'a din Milano, camer'a sindicala a lucratorilor tipografi i-a oferit 3000 lei, pentru că se păta traî in Rom'a independentu, indeplinindu-si mandatulu seu in conscientia; d. Maffi a refusatu de a primi acésta suma, multiamindu-se a solicită fostului seu patronu dreptulu de a lucra in tipografi'a s'a sucursala din Rom'a. D. Civelli, fostulu seu patronu, incuiintandu cererea d-lui Maffi, acesta, inainte de prandiu va fi lucratoru tipografu, si dupa prandiu deputatu, luandu parte la desbaterile Camerei.

Urmatorulu incidentu curiosu s'a ivitu in camer'a italiana la intrarea deputatului radicalu, mediculu Falleroni: Presedintele: D. Falleroni fiindu de față, ilu invitu se depue juramentulu. Falleroni (strigandu): Nu juru! — Se face unu sgomotu colosalu si unii striga:

„Afara cu Sansculotulu!“ Presedintele i dice: Stimabile Falleroni, toti sunt egali in facia legei. De ora-ce refuzi a indeplini legea, te rogu a parasi aul'a. — Falleroni: Poporul me tramite si cedezi numai fortiei (sgomotu mare) — Presedintele: Te invitu inca odata. — Falleroni: Nici-candu. — Presedintele: Rogu pe cestori se'si faca datoria. — Cestorii se urca susu, iau intre ei pe Falleroni si 'lu conduce afara. Elu arunca necontentu invective Camerei si tumultulu nu incéta. — Presedintele: Onorabili colegi, respectati majestatea adunarei!

Parlamentulu anglezescu s'a amânatu pana la 15 Februarie viitoru. In discursulu inchiderei, Regin'a constata, că relatiile Engliterei cu toate puterile suntu cordiale. Ea dice: „Cu toate că negotiarile pentru tratatulu de comerțiu anglo-francesu au cadiutu, amenduoane natiunile stringu in tot-deauna mai multu legaturile amicitei, care din fericire le unesce. Ultimile evenimente ce s'aivitu in Egiptu mi-au marit datorile cătra acea tiéra; me voiu sili'd'a indeplini aceste datoria in chipulu d'a tîne angajamentele mele internationale, a pastră si a intari drepturile castigate: cu scopu d'a spori fericirea poporului egiptenu, voiu favorisá desvoltarea prudenta a institutiilor sale, in sféră situ voiu evita orice mesura ce ar' pute tulbură linistea Orientului. Suntu sigura, că puterile aliate 'mi voru aproba silintiele si resultatele consilielor mele.“

„Nu de ieri — dice d. Joseph Reinach intr'unu insemnatu articulu, publicatu in „Revue politique et littéraire“, privitorul este unu a egiptenă, amu facutu cunoscetu, chiaru aci, in totu adeverulu si in tota gravitatea cointelor sale, cuvintele profunde ale d-lui de Beus, rostite a duo'a di dupa Sedan: „nu mai este o Europa!“ Ar' fi timpulu se ne otarim a fi in genere convinsu d'acestu faptu neremediabilu si brutalu: Europa nu mai este in sensulu cum o intielegeau diplomatii din seculul XVII si XVIII si din antai a jumetate a secolului acestuia. Dupa cum o intrunire de ministri nu forméza unu guvern totu asemenea colectivitatea statelor primei parti a lumii nu este Europa... „De cincispredieci ani, Europa este celu, care voiesce se fia in loculu ie, celu care se semte mai tare séu mai cutesatoriu pentru a impune respectulu ambitiunilor sale, intereselor său drepturilor sale. Europa, in tabera dela Nikolsburg si la palatulu din Versailles, era Prussi'a; la congresulu din Londra si la congressulu din Berlinu, era Russi'a; astazi, in valea Nilului, este Engliter'a — si Francia ar' fi pututu se fia cu dens'a.“

Sultanulu sculandu-se intr'o buna diminétia infuriatu a mirostu unu complotu, ce s'ar fi facutu contra persoanei sale si a arestatu pe F u a d - p a s i a, pe capitanulu de dragoni si cătiva oficeri din gard'a palatului. Gardistii circassiani au fost desarmati, dupa arestarea siefului loru, si au fost tramisi cu familiele loru pe o corabia la Trapezunt. Se crede că istoria cu complotulu nu este decât o inventiune si că totulu este numai o intriga inderetulu carie sta vreo putere mare. Surprindietoriu este, că a cadiutu cu acésta ocasiune si O s m a n - p a s i a, invingătorulu dela Plevn'a, care păna acumă cu toate acusările indreptate in contra-i s'a sustinutu la postulu seu. Ar' fi zadarnica incercarea de a voi se afli adeverat'a causa a misterioselor arestari si schimbari de ministri dela Bosforu.

Unu Hatt imperial numesc pe Achmed Vefik pasia prim-ministru, Arifi pasia presedinte alu consiliului de Statu, Hussein Husni ministru de resbelu, Munir bey ministru de finance: acestu din urma era controlorul financiaru alu provinciei Brussa. — Ministerulu e completatul pre-cumur urmăza: Savfet pasia ministru alu afacerilor straine; Assim pasia ministru Justitiei, Kiamil pasia ministru Vakufelor, Ahmet, Ratib pasia ministru alu marinei, Ahmed efendi Es-sad efendi Siek-ul-islam. Ali Said pasia, mare maestru alu artilleriei, Mahmud Nedim pasia ministru de interne, Subhi pasia ministru alu instructiei publice, Hassan Fehmi pasia ministru alu lucrarilor publice in fostulu ministeru conserva portofolielor loru respective. Hatulu Imperialu numindu pe primulu ministru dice numai: „Said pasia fiindu suspendat din funcțiile sale, Achmed Vefik pasia e numit prim-ministru din cauza capacitatilor sale recunoscute. Achmed, desvelue toate silintele d-tale, in intielegere cu cei alti ministri, spre a indeplini datoriele sarcinei d-tale.“

Pre candu scrieamu list'a noiloru ministri turcescii sosesc delu Constantipolu scirea: că Sultanul earasi 'si-a schimbatu ministrul in diu'a de 3 Decembrie. Primulu ministrul de mai inainte S a i d - p a s i a a fost numit mare viziru si ministru-presedinte si Ghazi O s m a n - pasia a fost numit earasi ministru de resbelu Agrifi a capetatu portofoliulu de esterne. Edib-efendi celu de finance si Akif-pasi'a celu de marina. Joculu cu ministri din Constantinopolu nu este semnu bunu pentru Turci'a, der' nici pentru pacea siubreda a Europei!

Despre decursulu processului lui A r a b i pasia se anuntia din Cairo: In 3 Decembre a fost adusu Arabi inaintea tribunulu de resbelu. Dintre acusatiuni numai aceea de rebellii une armata a fostu sustinuta. Arabi a marturisit că este culpatibilu. Pertractarea a durat numai 5 minute. Dupa amedi si a publicatu sentint'a tribunalului contra lui Arabi, care ilu condamna la moarte. Presedintele declară, că dupa ce Arabi a marturistu n'a mai remasu alta decat alu condamnă la moarte. C h e d i v u l u a straformatu pedeps'a de moarte in tru'nu esiliu perioada.

O voce maghiara concilianta.

Sub titlulu „In tre Maramuresi si Sibiu“ si cu motto „Audiatur et altera pars“ diarulu „S z a b a d s á g“ (Libertatea) ce apare in Orade'a mare, publica in numerulu seu 230 dela 30 Novembre a. c. urmatorulu articulu de fondu:

„Pre candu de către nordu se aude, cumu cauzacii isi potovecesc ca si la fruntaria Galatiei se redica santiuri pentru aperarea cailor ferate strategice, pre candu Russi'a isi organiză ostirea cu energia, pentru că cu regimetele, cari au luat Plevn'a si au strabatutu priu strimitorele Balcanilor, peste scurtu timpu, pote chiaru la primavera, se distruga si armata austro-ungara, — pre atunci duoue enunciatiuni ne suna la urechi in modu suprinditoriu, un'a din Maramuresi si alt'a din Roman'a. Amendoue vinu dela Romanii:

Ași se vede, că si urmasii lui Traianu suntu convinsi despre aceea, că inițialu comunu, pot'a de domnire panslava, tocmai asié amenintia pe Romanii că si pe Maghiari, si vedu si ei necessitatea, că in momentul decisiv se lupte impreuna lupt'a, care va decide nu numai asupra esentiei de statu, ei si a limbei nostre.

Me miru, cumu press a maghiara a primitu cu atata bucuria declaratiunea patriotică a Romanilor din Marmatia si cumu pote se-o declare d-o manifestatiune ore care mai insemnata politica, si candu in realitate intreaga declarati'a solgabiraisen a lui Vincz Gyula misora asié de multu a oficiositate, incătu isi pierde tota insemnatatea politica. Fericirea si libertatea acea mare, despre care vorbesce ea de goba o cautam pe teritoriul ungari, mai curendu ni pare că ar' trebui se ne povinim de sclavi ai domniei militare austriace.. Nu vedu nici pe acea multime de functionari romani, cu care ar' fi inundata administrati'a si justitia nostra, si despre cari vicespanulu Mihalka si solgabireulu Vincz, uitanduse in oglind'a, care face dintr-unu functiunari o mii, au compus o deosebita statistica, pe care eu greu ar' subseri'o Mihalka, deca in orele sale libere ar' societi pe degete, că afara de elu cati vicespani si fosi spani mai găsesce intre cele due milioane si mai bine de Romanii.

Intrég'a declaratiune marmatiana nu se poate tine de alta, decat de-o demonstratia hiperleala, la asta inse-nici atunci nu potu grașulă, candu se manifesta in in-

teressulu rassei nōstre, său celu puçinu dubitez in importanta ei politica.

Cu multu mai seriosu si mai importantu tînu eu apelulu pressei bucurescene, si mai alesu alu foie d-lui Bratianu „Natiunea.“ Acesta nu se terese, nu canta imnuri de lauda guvernului lui Tisza, der' descopere pe față plangerile si pretinde lecuirea loru, si Romanii au dreptu de a pretinde acést'a.

Au dreptate in sensulu legilor naturei, cari recunosc drepturi si datorii egale pentru toti cetatianii unui statu. Au dreptate in sensulu traditiunilor istorice, cari documentează, că pe Romani ii léga o mii de ani de paginatul, pe care Maghiarulu l'a pututu cucerii, der' niciodata nu l'a transformatu in colonia de sclavi.

Press'a din Bucuresc este demna de a se luă in consideratiune cu atatu mai vîrtozu, deoarece vocea ei nu-o tradăza niciodcum tendintie dacoromane, căci ea nu cere privilegii, ci drepturi egale pentru fratii sei, pentru că, cum dice, Romanul se nu fia „paria“ in patria sa. In casulu acesta — dice „Natiunea“ — Ungaria ar' puté conta pe adeveratul semtiu alu Romanilor.

E durerosu, că press'a maghiara nu voiece se intîlegă, ce este egal'a îndreptărire. S-ar' puté spune, că de multu se ignoră legea de nationalitate in cestiuniea limbei si inca cu mare nedibacie; pentru maghiarii risarea cu forță si asié nu va avea nici unu rezultat. A'si puté scrie despre aceea, cătu de ignorata este inteliginta romana, der' voiu se me provocu la celu mai principalu neajunsu, la legea electorală, care mesura unu felu in Ungaria, si altfelu in Ardealulu locuitu de Romanii, că si candu ar' voi cu intentiune se lovescă in față adeveratul democratismu si perfect'a egala indreptărire.

Autorulu articolului dice apoi, că se introduce si in Ardealu legea din Ungaria — „caci prin acést'a s'ar' apropiu inimile romane de noi mai multu, decatul deca o mii de profesori unguri ar' tienă predici scolarilor romani si cu acestu siuguru faptu s'ar' rumpe in bucati (!!) vestitulu memorandu din Sibiu, pe care dealmintrea numai aceia ilu tînu asié de nespusu de periculosu, cari se n'fioră de adeverat'a egal'a indreptărire.“

Problem'a acést'a, dice mai departe — desi se pare usiora nu se va puté rezolvă, pîna ce guvernul ungaru nu va fi petrunsu de ide'a democratică si pîna candu Romanii din Ungaria si din Ardealu voru tienă de inimici nu pe factorulu, care creează legile rele, ci pe poporulu maghiari....

Mai departe arata, că niciodata n'a fostu mai mare lipsa de-o intielegere intré Romanii si Maghiari..., caci popii muscalesci sfintiesc deja acele stăguri, cu cari ostile loru selbatice voru alergă spre apusu.

Autorulu articolului constata apoi, că poporulu roman este capabilu de-o intielegere, că si pricepe a levere ratele interes. Romanii si Maghiarii nu sunt destinati a fi inimici; contra acestei pareri protestă cunun'a depusa de nobil'a Regina a Romaniei pe piedestalulu monumentului poetului-rege maghiaru. Intielegerea e der' possibila si este chiaru aplecarea spre ea, numai se-o voimu seriosu. — Articolulu se finesce cu urmatorele cuvinte:

„Este acum la rîndulu guvernului de a face ceva. Se recunoscă in fine, ce rolul nemultamitoru jóca, căndu ingrasia molochulu croatul pe contul nostru alu tuturor; se cunoscă odata acea nationalitate, care prîn situatiunea ei etnografica, prin trecutul ei istoricu, prin identitatea de interes este chiamata a trai si a semti cu noi impreuna si, in locu se zugrăvesc necurmătu pe parete visurile memorandului, se multamésca pretensiunile ecuabile si drepte, prin care faptu ar' castigă aceea, ce este fierbinte dorintia a fiacarui Unguru bine cugetatoru: adeverat'a simpathia si adeverat'a amicitia a Romanilor.“

Memorialulu si press'a italiana.

„La Confederazione Latina“ din Rom'a, ce apare sub directiunea Comandorului Enrico Amante, Senatoru alu Regatului Italiei, serie in fruntea numerulu seu dela 5 Novembre a. c. urmatorele:

„Este durerosu, că poporele latine, cari sunt mai multu strinse de legaturile de reciprocă sympathia, (che sono più stretti da vincoli di reciproca simpatia) I t a l i a n i si Romanii trebue se intimpine acum inimicitia din partea unui popor, care in 1848 si-a fost atrasu simpatiele generale, mai alesu din partea Italianilor.“

„Amu vorbitu deja despre torturile morale, la cari este supusa Transilvania din partea Ungariei, care voiesce se stîrpescă limb'a romana cu toate maiestriile cele mai puçinu laudabile ce se potu imagină si stapanescă acea regiune, nu că pe o sora intre provincii, ci că pe o tiéra cucerita, din care trebue se si traga numai folosulu, fara ai dă in schimbu decât nedreptati si daune. Dupa cumu ne spune o

scrișore particulară, s'a tînuit la Sibiu (Cibinium) o adunare generală de notabili din Transilvania spre a afirma proprietatea drepturilor față cu usurpatiunea maghiarismului, și scimu, că unu memorandu redactat în același în limbi diferite a fost respusă în miile de copie prin Europa. Nu scimu, ce escitație va produce un astfel de document în opinia publică și în sinul diplomaticiei; scimu numai, că elu este expresiunea sincera a unei situații foarte grave, care nu e aprobată de către nici unu om de inimă și care nu face mare onore spiritului de tolerantie și sentimentului de justitie distributiv al poporului maghiar. Candu vomu capătă să noi acestu memorandu *) ne vomu împlini datoria de a vorbi pe largu despre elu, sulevându si tienendu agitata cestiușa. Unele cestiușe spinose, spre a fi legalmente rezolvate, trebuie să fie affrontate și discutate: a le trata numai fugitivu nu însemnează a le stărpi; în tacere ele devinu mai grave și mai amenintătoare și se finesc și manifestandu-se într-o formă cu totul alta, de cătu pacifica. De același natură e cestiușa raporturilor d'entre Ungaria și Transilvania.

(Dupa același vorbescă despre susprinderea durerosă ce a facut'o în Itali'a discussiunea din delegatiunea ungara privitoră la afacerea reintorcerei visitei, ce a facut'o regele Umberto la Vien'a.)

Brasovu, in 2 Decembrie 1882.

La 27 Novembre s'a tienută adunarea generală de tómna a Comitatului Brasovului, — primă adunare ordinaria condusa de nouu comite supremu alu acestui comitat, contele Andrei Béthlen. Adunarile acestea, de căndu cerculu de activitate alu comitatelor, în urmă introducerei comisiunilor administrative, a fost redusă mai numai la o umbra de autonomie, nu mai ofere nimicu interesant. Același e caușa, că adunările comitatense treceau fora a fi observate de publicu, si fară că acesta se tinea multu contu de ele. Asiē si susnumită adunare a comitatului Brasovu a desbatutu puçine lueruri de ceva interesu publicu; ea, că si de alta data numai cătu a aprobatu conclusele aduse în comisiunea permanentă comitatensă.

Pe mine că ascultatoriu m'a interessat mai multu, impregiurarea, că astădată membrii romani au vorbitu numai în limbă romana. De alta data nu mai audiai vorbindu si nemtiescă. Décă ii intrebai, pentru ce se folosecă de limbă germană în vorbirile lor din adunarea comitatensă, iti respundeau, că o facu același spre a se potă intielege mai bine cu Sasii. Bagu séma, că acenm membrii romani din reprezentanța comitatului au ajunsu la convingerea, că cu Sasii din Brasovu, asiē cum sunt ei condusi astădi, e aprope impossibilu de a te pută intielege. Sionismulu loru ieă dimensiuni foarte regretabile. Impregiurările le au datu în măna majorității, ei apoi același o intrebuintieză spre a eschide pre altii cu totul dela participare la afacerile constituutiunale ale comitatului. O nouă dovadă au datu si de astădată. În comisiunea administrativa a comitatului, carea are de a decide si asupra multoru cause private si de dreptu, între 10 membrii alesi prin reprezentanța comitatului, nu era nici unu Romanu. Esindu astădată prin tragere la sorti 5 membrii din aceea comisiune, si facându-se alegere nouă, mi se spune, că unii din Romani ar fi facut atenți pre matadorii Sas la anomaliă de susu. Credeti dôră, că au alesu vr'unu Romanu și vr'unu Unguru în locul celor esiti? Nici de cătu. Ei au alesu era 5 Sas. Asiē puçinu contu tienu si densii de majoritatea poporatiunei comitatului.

Romanii facu bine, că nu si neglijăză drepturile limbii, din delicateția cătră compatriotii loru sasi, si ce ar mai fi de dorit este, că si protocolele romanesci ale siedintelor, — fiindu limbă romana decretată de unu limbă protocolară, — notariul român se nu neglige a le face la timpu.

Aceeași dorință s'ar potă exprima si față de membrii reprezentanței urbei Brasovu. Ar' fi bine, că si în consiliul comunăl membrii romani să se folosească numai de limbă romana.

Unu spectator.

Falimentele în România.

Ministrul de justitie, d. Stănescu, a adresat o circulație cătră presedintii tribunalelor de comerciu, în care arata multe reale ce s'a incubat. si cere delaturarea loru. Ministrul constata mai alesu, că cercetările iustitiei

spre a determină caracterul si natura falimentelor nu sunt suficiente. Spre a face se incete aceste neajunsuri, ministrul recomanda midiulice fără rationale acărora eficacitate se nufă înăoișă. Comisarii judecătoresc și procurorii trebuie să facă o ancheta minutioasă, trebuie să adune declarările partilor si se iè informatiuni particulare, ei trebuie să vădă si se cerceteze totu, că să se păta constată caușa falimentelor si să se constate culpabilitatea si totu ce suntu de lipsă spre a se sci, decă bancruntu este frândulosu, că cei culpabili se nu scape nepedepsiți; c'unu cuventu legea să se execuze cu eea mai mare strictetă. La același tinde circularea ministerială.

La numită circulare ministrul a adausu o tabelă, din care face intr-un post-scriptum următoriul resumă:

Din tabelă statistică aci anexată vădă vedé, că sub raportul naționalității, în cîstă totală de 488 falimente, comerțantii evrei figurăză pentru doar treimi (320), cei Români pentru mai puçinu decă patruime (112), erau rezultați de 56 falimente, adeca aproape a nouă parte este reprezentată de comerțanți de diferite alte naționalități. În privința naturei comerțului, acelea cari au fostu mai aplicate s'au mai espuse suntu: manufactură, comerțul de marchitană si maruntisuri, galanteria si mode, lipscană, haine gata si confectionate, bacană si brasovă.

In fine, sub raportul localitatilor, acelea cari au avutu a înregistra mai multe falimente, suntu cele urmatore: București (Ilfov) cu 136, Iași cu 73, Galați cu 47, Botoșani cu 37, Braiă cu 18, Neamțiu cu 18, Tutoia cu 17, Romanu cu 15, Argesiu cu 15, Dolju cu 14, Putna cu 13, Tecuci cu 12. In cele-lalte districte nu amu avutu a constata de cătu puçine casuri; ier' în trei districte, si a-nume: in Fălcău, Muscelu si Romanat, nu s'a intemplatu nici unu falimentu in acesti 5 ani.

Din cameră României.

Discursul d-lui Maiorescu.

(Urmare si fine.)

Nu de găbă, d-lor, trebuie să staruim în o asemenea accentuare a ideilor. D. Cogălniceanu, cu autoritatea ce o are prin însemnatul său trecutu, că barbatu de statu în tiéra același, ne-a repetat alaltaieri programă betranilor dela 1857. în adeveru, am traitu cu același programa pénă la 1880—1881 si dv. ati incoronat-o prin proclamarea Regatului si a Dinastiei. Dér' de acum inainte, care este formulă de idei ce ni se impune noă, celor ce venim după dv? Si intrebarea este cu atât mai grea, en cătu din betranii ante-luptatori dela 1857, pentru nenorocirea noastră, incepu a se duce unul căte unulu, asiē, in cătu astădi se potu numeră acei ce au mai remas, si a caroru titlu de onore este de a fi condusu tiéra același, unde se află acumu. Au mai remas Bratișlava, Rosetti, Cogălniceanu, au mai remas din membrii comitetului unionistu dela Iași Lascăr Catargiu si Mavrogheni.

D. M. Cogălniceanu. Numai Mavrogheni a fostu.

D. T. Maiorescu. A mai remas principalele Dimitrie Ghică care în divanul ad hoc din Valachi'a a respunsu comisariilor străini: organizarea politica internațională o puntemu primă dela voi, dér' nici unu amestecu în administrația internă a tierei! A mai remas din barbatii acelei epoci unulu, care, decă nu a avutu multă activitate politica, dér' a facutu pentru desfășurarea simțiului naționalu între noi totu atât, că ori si ce alta activitate politica, a remas acelă alu carui graiul fermeatoriu a scintu se dé limbei romane formă de intrare în animele acelora, cari pénă atunci se incăntau numai cu literaturile străine, a remas Vasile Alecsandri (aplause).

D. M. Cogălniceanu. A fostu în comitetul centralu alu unirei. tune

D. T. Maiorescu. Se me erte d. Cogălniceanu, decă, vediind că gloria politica este impartita între mai mulți, amu voită se rezervu pentru gloria noastră literară unu locu deosebit. (aplause). Acesteia au mai remas din aceea epoca, ce se nu mai suntu între noi. Acum, pentru noi se pune intrebarea capitală: care este sumă de idei, care este în situația de astă-di, chiomata a ocupă locul lasatu prin inadecțirea programei dela 1857? Seusati-mă, d-lor, decă ve totu vorbescă de idei. Este unu lucru curiosu ideile acestea, teoriile acestea, cum se le numiti, tăcasătă le căru de teoria visionară, decă ve place. Fara induoială, teoria fară practica, fară puterea de a se pune în lucru, ideia fară realizare este foarte slabă, foarte puçinu străgătoria, foarte puçinu cauzată. Dér' se ne ferescă Dumnezeu, se credem, că este cu totul de prisosu și că vădă se ducemti tiéra' numai cu practica d'intr-o dîntr-altă, cu mici combi-

nari ale momentului, schimbându-ne în orice momentu parerile după voi'a intemplării. Același ar' însemnat de cadență nivelului generalu alu vîției noastre publice scăpatarea într-o stare de slabire a inteligențierilor și latirea fără margini a corupțiunii în totu mechanismul statului. Caci unde lipsesc idei, care înaltia pe omu, vine în locu interesulu meschinu, care-lu degradăza, si atunci punem viatia noastră publică în pericolul de a ajunge la celu mai mare râu ce i se pote intemplă: la specularea formelor politice pentru exploatarea intereseelor private.

Mi e tema, că deja astă-di, în același scurtă stare de transitie, se vedu unele simtome premergetore ale unei scaderi a nivelului nostru intelectual. Că simptomul într-o simplă stare de transitie, o asemenea scadere poate se fia lucru firesc și transitoriu si elu. Dér' nu trebuie mai puçinu relevat, pentru a nu se lati cumva mai departe. Seusati-mă decă, în calitatea mea de membri alu opoziției, nu vedu pote destulu de claru, dér' impare, că si nivelul discuțiilor noastre parlamentare în același Camera a camu scadiu. Judecati d.v. insi-ve. Eu găsesc foarte de relevat o vorbire a unor membru din majoritate. D-lor, ertati-mă, nu sciu, este vr'unu leaderu alu majoritatii acesteia? Voici. Este, este.

D. T. Maiorescu. Ce fericită astu fi, cându-l asu afă.

D. N. Ionescu. În parlamentu este presedintele consiliului.

D. T. Maiorescu. Ministrii guvernă; Cameră este aici pentru controlu si trebuie se aiba unu reprezentante mai autorisatu alu majoritatii intru același; In lipsa de unu leader, nu potu face alta, de cătu se me tinu la cei, cari vorbescă mai desu, si ale caror cuvinte suntu mai cu séma acoperite de aplausul majoritatii si se-mi dieu, că această reprezinta, după totu probabilitatea, ideile majoritatii.

Apoi d. Maiorescu dice, că asupra finanțelor cestiușa totu sta neotarita si se plângă, că cestiușa financiară a predominat pe totu cele-lalte. Se plângă apoi de prea dese schimbări ce s'au facutu în ministeriu: schimbări, dice d-sea, care nu erau motivate prin nimicu.

Mi-e tema, d-lor, adauge oratorele, că unii din d-vostre nu spunu ideile, pentru care intra si esu, din simplă causa, că nu au ce se spuna, fiind că n'au timpul si nu-si dau ostenelă d'a concepe si d'a conduce o ideea de organizare în totu amenuntele ei. D'aceea d. Rosetti a intrebuitu in contra d-vostre cuvenitul ergofobi, frică de munca, sfială d'a trage la jugulu tierei, d'a imbrăzădă adâncu, d'a aretă, care este gândul, nu gândul de jurnale si de frase fugitive, cari se se aplaudă in Camera, ci gândul profund, care trebuie se fia studiatu asiē, in cătu se sciti si d-vostre, ce voiti si noi ce incredere se ve dămu.

D-lor, decă amu terminat cu același relevare a muncei intru realizarea de idei, amu facut'o in relație cu cele dise de d. ministru de interne si de d. Cogălniceanu, care ne amintea rolulu tierei noastre în Oriente, poziția, in care se află România, recunoscută acumu de toti si în parte admirata, cumu dice. d-lorii ministri de interne si de externe, pentru libertate ei și pentru financele ieii. Vorbeati de rolulu acestei tierei ca purtatōre de cultura in Oriente. Purtatōria de cultura, da. Dér' cumu se face același cultura? Unde este luerarea de cultura incordata pe totu tereurile vietiei naționale si unde este inteligența desceptare, sprijinire si inaintare a unei asemenea lucrări de cea mai mare însemnatate din partea guvernului? Unde este acelu studiu vediutu, aceea cooperatiune in nuncă -ideală pentru a înaltia drapelul tierei acesteia acolo, unde trebuie se fia, decă este se fia o purtatōre de cultura in Oriente? Amu vediutu multe preocupări de interes materiale, importante si acele fară induoală, dér' duse asiē de departe si de esclusivu, in cătu lumea din afara nu vede de cătu finanțe, specula cu actii. Ori cătu de importanță suntu interesele materiale ale unei tierei, si nimeni nu le pote tagadui imensă loru importanță, totusi intrebarea, de care nu pote scăpa partidul liberal, este acela: care este standardul de cultura intelectuală inaintea tinerimei, care se uită la d-vostre cu dorul d'a ve urmă? Iertati-mă se ve spunu, că eu nu l'am vediutu pâna adă. Si din partea mea astu doră ea, sfirsindu noi, precum voim sfirsindu in legislatură același, celu puçinu in legislatură viitoare să se gasescă din partea guvernului liberalu, decă este si poporul, formulă ideilor viitorului, pentru că se aiba cu ce se se hranăscă viața publică a poporului nostru si mai alesu se se descepte in tinerime aca aspirare la idealu, fară de care nu se pote conduce nici o data sărăcia unei tierei la inaltimă ce i se cuvine. (aplause).

Diverse.

(Apel!) Este in deobste cunoscutu, că copiii de român asediati la meseria de „Asociația română”, pentru sprinținirea invetăci-

*) Speram, că pénă acumu va fi gata si editiunea franceză a memorialului: ar' fi de dorit, că se trimită fară amanare in Italia si in Franță. Red.

loru si sodaliloru meseriasi romani“ din Brasovu, sunt cu forte rare exceptinni preste măsura seraci si lipsiti de ori-ce sprijin materialu din partea parintiloru loru. Mărimea banesci ale Asociatiunii sunt atât de marginite incât ele nu-i permitu nici decât a face din destulu la tot neajunsurile, la cari sunt espusi acesti napastuiti ai sortii. Unul din aceste neajunsuri si fara indoiela celu mai mare este lipsa, ce ducu de vestimente proprii pentru a-i apera contra rigorilor asprului anutimpu, in care ne aflam.

Comitetul subserisu in convictiunea, că caritatea n'a incetatu inca de a-si alfa celu mai caldurosu locasius alu seu in peptulu nămului romanescu, indrasnesce a face si in anul acesta apel catra toti romanii de anima, se binevoiesca a veni in ajutoriul acestui comitet cu generosele loru ofrande fia in vestimente noi seu vechi, fia in bani!... Romani! dati o parte numai din sfaramiturile, de pe mesele voastre, si multe lacrimi voru inceta de a mai curge!

Brasovu in 23 Novembre 1882.

Bartolomeu Baiulescu, Ioanu Bozoceanu,
pres. secret.

(Ornamele nationale.) Ministrul instructiunii publice a instituit o comisiune sub numele de „comisiunea pentru publicarea desemnurilor de pe costume nationale.“ Ea se va compune din d-nii: D. Sturza, că presedinte, Th. Aman si Gr. N. Mano, cari in unire cu directorul museului nationalu de antichitati va procede la adunarea si clasarea desemnelor dupa costumele nationale, covorele si pănzeturile colectionate deja in museulu nationalu, si cele ce se voru aduna in cursulu anului viitoru. Pentru publicatiunea acestor desemne, comisia va lua intielegere cu d. Soecu, care s-a oferit a chromolithografii, pe socotela sa, desemnele si a tiparit textul ce le va insoci. Lucrarea aprobată de comisiune si executata de d. Soecu, supt controlulu acesei commissiuni, se va introduce treptat in scóolele publice de fete că o carte didactica.

(„Dandolo“ la Barcelonă.) Vasulu italianu „Dandolo“, venindu spre tertiul Italiei, s-a oprit la Barcelonă. Diarele din acestu orasius, anuntandu sosirea numitului vasu, spunu că elu e obiectul admiratiunii si simpatiei poporatiunii. Salutat la intrarea-i in portu cu 21 tunuri, marea nava fu semnul unei demonstratiuni simpatice, de si nu e obiceiu a se face asemenei demonstratiuni vaselor de resbelu straine; tote bastimentele marinei de resbelu spaniole inaltiara bandieră italiana. Pe catartul lui „Dandolo“ falfaia tricolorulu italiano si standartul galben-rosiu al Spaniei. Bastimentele de comerciu italiane, ancorate in portulu Barcelonei, se unira la demonstratiunea curtenitoră, impodobindu-se cu drapele că in dî de serbatore.

(Rom'a.) Diarele italiane publica ore-care cifre din recensentul Romei, care dau de gandit. Poporatiunea e de 300,467 locuitori. Dér' căt din ei suntu de origine din Rom'a? Romani nu suntu de căt 134,156 si 166,311 suntu de origine d'afara din Rom'a. Din acesti locuitori 117,991 nu sciu carte (!) Impregiurarea cea mai curioasa e acă: că numerul barbatiloru, cari nu sciu carte, trece cu 1500 peste numerul femeiloru nesciitorie de carte, pe cîndu ar' trebui se fia din contra. Alte cifre ingrijitorie: Celibatari (flacai) suntu 105,144. Fete de maritatu nu suntu de căt 70,771. Déca nu voru veni fete din afara, e siguru — caci statisticii au curagiul d'a impari totul cu esactitatea matematicei — că pentru ori-ce fl-ecu din Rom'a nu suntu fete de căt pentru trei a cincea din fia-cară feta. Unu altu ministeriu d'acelasi felu. Soçi suntu 54,512 barati si 46,566 femei. Faceti aceea operatiune aritmetica, care se numesce scaderea si veti ave 7856 soçi fara soći. Insumându acestu numeru de soçi, ale căroru soçi traiescu altu unde-va de căt langa densus, cu numerul flacailor, avemu 42,229 omeni fara soçi. Dintre acestia 42 mii, celu puçinu pe jumate suntu preuti, fratres, seminaristi.

(Moda la Berlin.) O moda forte ciudata domnesc acum la Berlin. In totu momentulu se vedu fotografi, cari, incarcati cu aparatele loru, se oprescu la coltiurile stradeloru mai frequentate, si, asiediendu-si instrumen-

tele, fotografeaza astfelu pe trecetori, cari nu sciu nimicu, dăr' cărora nici nu le pasa ceva. Aceste reproduceri suntu espuse pe la fereastrile librariilor si puse in vendiare. Se dice, că s'au intentat in capitala prussiana mai multe procese de divortiu, de vreme ce unele dame au recunoscutu printre persoanele fotografate pe barbatii loru, spunendu vorbe dulci unor trecetorie cu o virtute echivoca.

Concursu.

In conformitate cu hotărârea comitetului subsemnatu, se scrie de nou concursu pentru unu stipendiu à 100 fl. pe anu, menit pentru eleve, ce urmărisca cursul regulat la vr'o scăola preparandiala (pedagogica).

Persoanele ce dorescu a folosi acestu stipendiu se substeră cererile loru la subserisulu comitetul alu Asociatiunei in Sibiu celu multu pîna la 31 Decembrie st. n. a. c. Cereri intrate mai tardiui nu se voru coresponda.

Cererile au se fia inscrise de urmatorele documente:

1. Carte de botezu in originalu seu in copia. 2. Atestatu scolasticu, care se dovedește eualificatiunea receruta pentru a poti fi primită intr'unu institutu pedagogicu, seu deca concurrenta este chiaru eleva acelui institutu pedagogicu, atestatu de pe semestrulu alu II-lea alu anului scol. precedentu si atestatu de frecuientare de pe anul curentu, dela directiunea institutului, in originalu seu in copia legalisata. Spre dovedirea celor amintite in frunta punctului 2 să se includa la suplica program'a institutului, seu adeverirea directorului despre eualificatiunea, ce se cere pentru primire. 3. Atestatu de seracia seu de starea orfana, deca concurrenta este orfana, datu dela primari'a comunie, subserisu de parochulu locului si vidimatu de oficiulu politie respectivu (pretura). 4. Declaratia hotarita, că concurrenta nu mai capata din altu locu vre-unu stipendiu. 5. Se se arete, ca aspirantă este deprinsa in lucruri de mană, necesarie de a se inveti in scóolele de fetite.

Concuse intrate dela persoane ce nu apartin teritoriului, asupra caruia se intinde activitatea associatiunei transilvane, nu se voru lua in considerare.

Din siedintă comitetului associatiunei Transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tinuta la Sibiu in 11 Novembre n. 1882.

Jacobu Bologa, Dr. D. P. Barcianu,
V.-pres. 2—3 secretar alu II-lea

Concursu.

Venindu in vacanta 6 din stipendiile acordate la invetiacei de meserii in anulu 1878 si 1880 se scrie prin acăsta de nou concursu la 6 stipendii de căte 25 fl. v. a. pe anu, pentru tineri romani, cari voiesc a inveti vre-o meseria, dăr' mai cu séma rotari'a, lemnari'a (bardaria), faurari'a, mesuri'a (templari'a) cismari'a, paralari'a, cirelari'a, sielari'a, masinari'a agricola.

Cererile au a se inainta subsemnatului comitetu alu asociatiunei transilvane, in Sibiu, pîna la 31 Decembrie n. 1882. Cereri intrate mai tardiui nu se voru considera.

Cererile au se fia inscrise de: 1. Carte de botezu din care se se vîde ca concurrentul este de nascere romanu si ca are celu puçinu vîrstă de 14 ani. 2. Atestatu scolasticu, din care se se vîde, că concurrentul are celu puçinu cunoștințe ce se predau in scóolele primare din Austro-Ungaria, si se cunoscă si o alta limba folosita in tiéra, precum maghiara seu germana. 3. Reversu dela parinti seu tutori, prin care acestia se obliga, ca voru lasa pre fiu seu pupili loru se inveti meseria, la care se aplică, pînă cîndu voru esă sodali cu atestat in regula. 4. Contractulu, in originalu seu in copia vidimata, ce parintele seu tutorulu concurrentului a incheiat cu maiestrulu, la care invetiacei este primitu spre a inveti o meseria.

Din siedintă comitetului associatiunei transilvane pentru literatur'a romana si cultur'a poporului romanu, tinuta la Sibiu in 14 Novembre n. 1882.

Jacobu Bologa,

V.-pres. 2—3

Dr. D. P. Barcianu.

secretar alu II-lea.

Cursulu de Bucuresti

din 22 Nov. 4 Dec. 1882.

Valori	Scadenti'a Cumpănelor	Cumpăra	Vinde
5% Rent'a Romana	1 Apr. 1 Oct.	90.1/2	91 1/2
6% Oblig. de Stat. convert. rurale	23 Apr. 23 Oct.	96.3/4	97.1/2
8% Oblig. domeniile 1871	1 Ian. 1 Iul.	—	—
7% Oblig. căilor fer. rom.	1 Iul. 1 Ian.	102.—	103.—
7% Scrisuri funciare rurale	idem	103.1/4	103.3/4
7% " urbane	idem	102.1/2	103.1/2
8% Imprum. municipalu	idem	102.3/4	103.1/2
Oblig. casei de pensiune (lei 300, dobînda 10 lei)	1 Mai 1 Nov.	224.—	229.—
Losuri municipale (20 lei)	cu premie	30.1/2	31.1/2
Act. Bancei Nationale rom.	1 Ian. 1 Iul.	1350	1370
Auru contra argintu		2—	2 1/8
Auru contra bilete hipotec.		2—	2 1/8
Auru contra bil. de Banca nat.		2—	2 1/8
Florini Val. Austr.		2.11	2.12

Cursulu la burs'a de Viena

din 4 Decembrie st. n. 1882.

Rent'a de auru ungar.	m'a de vinu ung.	96.25
Imprumutulu cu premiu ung.	Imprumutulu cu premiu ung.	117.25
Losurile p. regularea	Losurile p. regularea	Tisei si a Segedin 108.6
Imprumutulu cailor ferate ungare	Imprumutulu cailor ferate ungare	Rent'a de harthia austriaca 76.70
Amortisarea datoriei cailor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	Amortisarea datoriei cailor ferate de ostu ung. (1-ma emisiune)	Rent'a de arg. austriaca 77.25
dto (II-a emisiune)	dto (II-a emisiune)	Rent'a de auri austriaca 94.60
dto (III-a emisiune)	dto (III-a emisiune)	Losurile din 1860 119.75
Bonuri rurale ungare	Bonuri rurale ungare	Actioni bancei austungare . . . . .
dto cu cl. de sortare	dto cu cl. de sortare	827—
Bonuri rurale Banat-Timis	Bonuri rurale Banat-Timis	" bancei de creditu ungare . . . . .
dto cu cl. de sortare	dto cu cl. de sortare	" bancei de creditu ungare . . . . .
Bonuri rurale transilvane	Bonuri rurale transilvane	" bancei de creditu austriace . . . . .
Bonuri croato-slav.	Bonuri croato-slav.	Argintulu Galbini imperatesci 5.64
Desbagubire p. dij.	Desbagubire p. dij.	Napoleond'ori . . . . .
		Marchi 100 imp. germ. 58.35
		Londra . . . . .

CONSPETULU OPERATIUNILORU Institutului de creditu si de economii „Albin'a“ in lun'a Novembre 1882.

Intrate.	fl.	er.	Esite.	fl.	er.
Numerariu in 31 Octombrie	59.781	30	Depuner	74.509	61
Depuneri	140.386	79	Cambie escomptate	121.135	01
Cambie rescumparate	106.324	80	Imprumuturi hypothecare si alte imprumuturi	16.727	—
Imprumuturi hypothecare si imprumuturi	5.472	85	Interese pentru depuner	992	51
Interesse si provisuni	9.716	73	Contributii si competitie	20	49
Chirie	88	33	Dividende	509	—
La fondulu de pensiune	64	88	Conturi curente	64.786	14
Moneta venduta	27.709	45	Salarie si spese	1.672	91
Efecte	3.213	42	Moneta venduta	66.130	22
Conturi curente	65.766	20	Contulu de cladire	1.500	—
Diverse	32.090	81	Diverse	18.012	70
	450.615	56	Saldo in numerariu cu 30 Novembre	84.619	97

Sibiu, 30. Novembre 1882.

V. Eomanu m. p.

Diretoru esecutivu.

I. Lissai m. p.

comptabilu.

Redactoru responsabilu: Dr. Aurel Muresianu.

Editoru: Iacobu Muresianu.

Tipografia: Ioanu Götz si fiu Henricu.